

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОСНОВИ НАУКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

методичні рекомендації до виконання курсової роботи для
здобувачів вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
освітньої програми «Логістика» першого
(бакалаврського) рівня

Укладачі: підписано КЕП, серійний номер
248197DDFAB977E5040000001D0EBF0043CB1B04 д.е.н., проф. Мартиненко М. В.

к.е.н., доц. Литовченко І. В.

Відповідальний за випуск:

д.е.н., проф. Ястремська О. М.
Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеца
2024 рік

УДК 001.891 (07)

О-75

Укладачі М.В. Мартиненко
І. В. Литовченко

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту, логістики та інновацій.

Протокол № 10 від 15.01.2024 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Основи науково-аналітичних досліджень [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання курсової роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 "Менеджмент" освітньої програми "Логістика" першого (бакалаврського) рівня / уклад. М.В. Мартиненко, І.В. Литовченко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. – 24 с.

Подано методичні рекомендації до виконання курсової роботи. Уміщено завдання із метою розвитку професійних компетентностей, якими має володіти здобувач після вивчення дисципліни.

Рекомендовано для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми «Логістика» першого (бакалаврського) рівня.

УДК 001.891 (07)

© Харківський національний економічний
Університет Імені Семена Кузнеця, 2024

Вступ

Метою написання курсової роботи із навчальної дисципліни «Основи науково-аналітичних досліджень» є закріплення здобувачем теоретичних знань, здобутих як на лекційних заняттях, так і в процесі самостійного вивчення матеріалу, а також під час групової роботи з означених питань, а також оволодіння основами написання наукових текстів та формування науково-обґрунтованих висновків і рекомендацій.

У ході написання курсової роботи здобувач набуває професійних компетентностей та практичних навичок роботи з вирішення науково-аналітичних завдань.

Завдання вивчення дисципліни:

формування навичок застосування методології та методики наукових досліджень;

вміння організувати і проводити наукові дослідження;

здатність оформлювати та представляти результати науково-дослідницьких процесів у сфері менеджменту.

У процесі підготовки та написання курсової роботи здобувачі формують звіт і презентацію, а також оформлюють курсову роботу відповідно до вимог.

Курсова робота прикріплюється здобувачем на ПНС, де є окремо створений для курсових робіт курс.

Курсова робота оцінюється керівником та захищається здобувачами перед спеціально створеною комісією із викладачів кафедри менеджменту, логістики та інновацій у встановлені кафедрою терміни.

Виконання курсової роботи зорієнтоване на формування у здобувачів таких компетентностей (табл.1):

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності

Компетентності	Результати навчання
ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні	РН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні	РН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.	РН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні	РН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

1. Загальні положення

Курсова робота є однією з форм організації освітнього процесу, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей здобувачів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі здобувають у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці

Курсова робота передбачає наявність наступних елементів наукового дослідження:

практичної значущості; комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження;

теоретичного використання передової сучасної методології і наукових розробок; наявність елементів творчості.

У процесі виконання курсової роботи, разом із теоретичними знаннями і практичними навичками за фахом, здобувач має продемонструвати здатності до науково-дослідної роботи та вміння творчо мислити, навчитися вирішувати актуальні науково-прикладні завдання.

Тема освітньої компоненти, курсова робота «Основи науково-аналітичних досліджень», обирається здобувачем на початку семестру та узгоджується з керівником, за яким закріплений здобувач для консультацій з приводу написання курсової роботи. Курсова робота виконується здобувачем самостійно під керівництвом викладача і у терміни, визначені кафедрою, здобувач зобов'язаний звітувати перед своїм керівником, який на підставі аналізу виконаної роботи та дотримання індивідуального графіка фіксує послідовність роботи здобувача над курсовою роботою. Оцінка за виконання курсової роботи виставляється окремо у «Відомість обліку успішності».

Курсова робота з навчальної дисципліни «Основи науково-аналітичних досліджень» передбачає виконання навчально-дослідної роботи.

Курсова робота – це самостійно виконана інтелектуальна праця, яка містить дослідження з конкретної теми та має переважно теоретичний характер з елементами практичної значущості. Основне її

призначення – продемонструвати рівень кваліфікації здобувача і його вміння вирішувати конкретні науково-дослідні завдання.

2. Структура, зміст і обсяг курсової роботи

У процесі підготовки курсової роботи здобувачі розвивають широту мислення, вміння аналізувати, набувають навичок дослідної роботи, демонструють рівень своєї фахової підготовки.

Курсова робота має містити:

титульний аркуш;

зміст;

вступ;

основну частину (3 розділи, кожен розділ може вміщувати до 2 підрозділів, але це вирішується за узгодженням з керівником курсової роботи, поділ розділів на підрозділи не є обов'язковим);

висновки (кількість висновків має дорівнювати кількості завдань, що відображені у вступі);

спісок використаних джерел (не менше 30);

додатки (за необхідності).

Загальний обсяг роботи має складати близько 30-40 сторінок.

Титульна сторінка роботи повинна містити найменування закладу вищої освіти, в якому виконана курсова робота, та його підпорядкованість; називу кафедри; тему роботи; дані про автора роботи та керівника; місто, рік (див. додаток А).

Зміст подають на початку роботи, після титульного аркуша. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів, а також вступу, висновків, списку використаних джерел, додатків. Назва кожного розділу має відображати сутність питань, що розкриваються. Треба слідкувати за тим, щоб назви структурних елементів курсової роботи у змісті збігалися з назвами цих елементів у тексті роботи.

У **вступі** (див. додаток Б) роботи розкривають сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими відмінностями проблеми обґрунтують актуальність і доцільність наукової роботи.

Висвітлення актуальності не має бути багатослівним. Також послідовно розкривають мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, отримані результати, за необхідності наводять їхню наукову новизну, практичне значення одержаних результатів.

Мета і завдання дослідження не можуть бути визначені відокремлено від предмета та об'єкта. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію чи вимагає отримання більш детального знання.

Предметом є явище або процес, що знаходиться у межах об'єкта та яке розглядають як елемент, частину об'єкта дослідження, найбільш значущі властивості об'єкта, окрім його аспекти, сегменти чи взаємозв'язки, які підлягають вивченю.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перерахувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістово визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

Наукові результати розроблення курсової роботи повинні висвітлювати отриманий результат дослідження, що має властивості наукової новизни. До елементів наукової новизни зараховують: наукове узагальнення та систематизацію досліджуваного матеріалу; визначення причинно-наслідкових зв'язків, чинників впливу, суттєвих чи базових елементів системи, функцій розвитку; розроблення категоріального апарату; типологію (класифікацію) елементів; визначення концептуальних рішень та шляхів вирішення проблеми; установлення принципів, чинників, передумов, типових рис; розроблення моделей, механізмів, принципових схем, програм; підготовку методик тощо

Основна частина роботи складається з розділів та підрозділів. Кожний розділ починають із нової сторінки.

У першому розділі розглядають загальні теоретичні підходи (визначення сутності ключових понять, класифікація відповідних об'єктів, тощо) до вирішення проблеми з використанням літературних джерел із досліджуваної тематики, на які обов'язково потрібно робити посилання. Доцільне порівняння різних точок зору, використання опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела. Бажано ілюструвати

текст графічним матеріалом: схемами, графіками, алгоритмами, діаграмами.

У другому розділі проводиться аналіз основних етапів процесу управління в обраній для дослідження галузі або складових елементів системи управління, залежно від обраної теми та підходу дослідження. Проводиться загальний опис проблем та протиріч, які існують у досліджуваній галузі на всіх економічних рівнях.

У третьому розділі необхідно навести методи та підходи щодо управління в межах обраного предмету і об'єкту дослідження, навести переваги та недоліки цих методів та умови їх застосування у загальному вигляді. Бажано навести певні практичні приклади щодо проблеми, яка розглядається в курсовій роботі, або більш детально розглянути окреме практичне питання відповідно до обраної теми. Необхідно також надати в загальному вигляді рекомендації, пропозиції щодо змін у діяльності сучасних підприємств на базі основних теоретичних положень і методичних підходів, що викладені у першому та другому розділах дослідження.

У процесі висвітлення теми курсової роботи необхідно стисло, але найбільш повно розкрити обране питання. Рекомендована тематика курсових робіт наведена в додатку Г.

При написанні курсової роботи здобувачі зобов'язані дотримуватися принципів академічної добroчесності згідно Кодексу академічної добroчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця <https://www.hneu.edu.ua/kodeks-akadem-dobrochesnosti/>

У **висновках** автором роботи стисло наводяться найбільш важливі теоретичні та практичні положення, які містять оцінку досягнутих результатів із точки зору відповідності меті та поставленим завданням.

Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Якщо в роботі використовується інформація з інтернету, то потрібно вказувати не тільки назву сайту, а й назву статті або документу, на які посилається автор. Нормативні та законодавчі акти, інтернет-джерела не виокремлюються та розміщаються в алфавітному порядку разом з іншими літературними джерелами. Всі літературні джерела слід подавати мовою оригіналу. Спочатку подаються джерела українською, а потім – іншомовні джерела. **Російськомовні джерела не використо-**

вуються. До списку літератури необхідно включити наукові статті, які опубліковані у журналах, що індексуються у наукових базах **Scopus** та **Web of Science**. Обов'язковим є посилання на наукові праці викладачів ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Нумерація джерел у списку – наскрізна (додаток Д).

У посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, на яких розміщено текст, ілюстрації, таблиці або формули з джерела, на яке дано посилання в курсовій роботі.

Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: "... у працях [10 – 13], ... таких поглядів дотримуються й інші автори [1 - 4], ... наведено визначення цього поняття [5, с. 12], ... визначає принципи державного управління [4, с. 9–11]".

Посилання на ілюстрації курсової роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: рис. 1.2.

Посилання на формули у курсовій роботі вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад: "... у формулі (2.1)".

На всі таблиці та рисунки курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слова "таблиця" в тексті пишуть скорочено, наприклад: "... у табл. 1.2". У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово "дивись", наприклад: "див. табл. 1.3"

До **додатків** за необхідності доцільно вміщувати:

структурну модель предметної області дослідження;

таблицю з узагальненням визначень певного поняття відповідно до теми навчально-дослідної роботи;

таблиці допоміжних цифрових даних; допоміжні ілюстрації.

Кращі курсові роботи беруть участь у конкурсах наукових робіт, за рішенням яке приймається на засіданні кафедри.

3. Правила оформлення курсової роботи

Мовою курсової роботи є державна мова або мова Європейського Союзу (англ.). Курсова робота має бути надрукована за допомогою комп'ютера з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм).

Текст курсової роботи розміщують на сторінці, яку обмежують полями: лівим – 30 мм, правим – 10 мм, верхнім, нижнім – 20 мм.

Текст роботи друкують шрифтом Times New Roman, кеглем 14 з полуторним міжрядковим інтервалом. У процесі оформлення таблиць та рисунків використовують шрифт 12 розміру. Міжрядковий інтервал у таблиці – 1,1.

Роботу починають з титульного аркуша. За титульним аркушем розміщують послідовно: зміст курсової роботи, розділи роботи, висновки та пропозиції, список використаних джерел та додатки.

Нумерація сторінок має бути наскрізною, починаючи з титульного аркуша і до останньої сторінки, арабськими цифрами у верхньому правому кутку сторінки без крапки в кінці. На титульному аркуші та аркуші із змістом номери не проставляють.

Заголовки структурних частин проекту «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ» друкують величими літерами по центру сторінки. Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки.

Текст основної частини роботи розподіляють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти згідно з планом. Розділи позначають арабськими цифрами без знаку №. Номер розділу проставляють після слова «РОЗДІЛ» (рис. 3.1). Після номера крапку не ставлять. Потім із нового рядка великими літерами друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад, «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу (див. рис. 3.1).

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність поняття «конкурентоспроможність»

**Рис. 3.1. Приклад оформлення назви розділу та параграфа
у курсовій роботі**

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер

ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації. Ілюстрація повинна мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації з абзацного відступу, вирівнювання за ширину тексту.

Якщо на рисунку зображують діаграму, то кожна її вісь повинна мати назву або позначати розмірність.

Відстань між попереднім та наступним текстом та ілюстрацією повинна дорівнювати 1 рядку.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком розміщують надпис «Таблиця» із зазначенням її номера.

Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею симетрично до тексту. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті.

У разі перенесення частини таблиці на інший аркуш (сторінку) пишуть слова «Продовження табл. ...» і вказують номер таблиці, наприклад «Продовження табл. 2.13», а роль шапки таблиці у цьому випадку відіграє цифровий порядок. Якщо таблиця поміщена на одній сторінці, тобто не переноситься на іншу, то рядок з нумерацією стовпчиків таблиці подавати не слід.

Формули (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу). Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Основні символи в формулі набираються 14 шрифтом, індекси – 12, а субіндекси – 10 шрифтом у редакторі формул. Вільними рядками відділяється від тексту та розшифровки умовних позначень лише сама формула.

4. Система оцінювання курсової роботи

Захист курсової роботи передбачений для перевірки знань здобувача та оцінювання правильності її виконання. У терміни, визначені кафедрою, здобувач зобов'язаний звітувати перед своїм керівником, який на підставі аналізу виконаної роботи та дотримання індивідуального графіка фіксує послідовність роботи студента над курсовою роботою. У разі значного відставання від намічених термінів без поважних причин керівник курсової роботи інформує про це кафедру.

Оформлену курсову роботу здають для перевірки керівнику (викладачеві), після цього проводять захист курсової роботи перед комісією. Курсову роботу здають на перевірку керівнику не пізніше, ніж за 2 тижні до встановленого дня захисту.

Текст курсової роботи, поданий здобувачем на кафедру, керівник перевіряє на додержання вимог, установлених у цих методичних рекомендаціях, оцінює змістовність та аргументованість основних положень роботи, що становитимуть предмет захисту; перевіряє цілеспрямованість, послідовність та логічність викладення матеріалу, уточняє або виправляє нечіткі формулювання. У випадку невідповідності вимогам курсову роботу повертають здобувачу на доопрацювання (у випадку виявлення порушення академічної доброчесності із попередженням). Доопрацьований текст здобувач повинен надати на кафедру не пізніше тижня до захисту.

Оцінка роботи містить формальний та змістовий критерії, а також критерій захисту курсової роботи:

до формальних критеріїв належать: дотримання термінів здачі завершеної роботи, правильність оформлення, грамотність структурування роботи, наявність посилань, наявність ілюстраційного матеріалу, використання сучасної літератури тощо. Оцінка за формальними критеріями не може перевищувати 40 балів зі 100 можливих;

до змістових критеріїв належать: актуальність теми, збалансованість розділів роботи, правильність формулювань цілей і завдань дослідження, відповідність змісту заявленої теми, ступінь самостійності, наявність елементів наукової новизни, практична цінність роботи, знання новітньої літератури тощо. Оцінка за змістовими критеріями не може перевищувати 50 балів зі 100 можливих;

до критеріїв оцінювання захисту роботи належать: вміння здобувача подати матеріал, його ораторське мистецтво, володіння термінологією в усному мовленні, вміння переконувати, відповіді на питання за темою роботи тощо. Оцінка за захист не може перевищувати 10 балів. Усі оцінки вносять в оцінювальний аркуш (табл. 3.1).

Таблиця 3.1
Структура оцінювання курсової роботи

Критерій оцінювання курсової роботи	Бали
Формальні: якісне опрацювання завдання курсової роботи; уміння шукати та використовувати необхідну літературу, у тому числі фундаментальні дослідження (підручники, монографії), періодичні видання; оформлення роботи (відповідність технічним вимогам, наявність посилань, дотримання граматичних і стилістичних правил); компонент своєчасності	40 5 10 15 10
Змістові: актуальність теми та оригінальність виконання; правильність і доречність використання методів та інформації; практична значущість отриманих результатів; логічність, вміння узагальнювати, робити висновки; застосування сучасних технологій та програмного забезпечення; самооцінка ступеня досягнення мети	50 10 10 10 10 5 5
Захист курсової роботи	10
Підсумковий рейтинговий бал з курсової роботи	100

Захист становить загальну бесіду за змістом роботи, дискусію з розглянутої проблеми, а також відповіді на питання членів комісії з метою визначення рівня теоретичних знань і практичних навичок здобувача, відповідності роботи висунутим до неї вимогам, а також доповнення й закріplення отриманих у результаті дослідження знань. Визначену оцінку записують на титульному аркуші роботи

Рекомендована література

Основна

1. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О. І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.
2. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація : навч. посібник / За ред А. А. Мазаракі. – 2-ге вид. Допов. – К. : КНТЕУ, 2011. – 296 с.
3. Методологія наукових досліджень [Текст] / Навчальний посібник Антонюк В.С., Полонський Л.Г., Аверченков В.І., Малахов Ю.А. Методологія наукових досліджень Навчальний посібник. – К.: НТУУ „КПІ”, 2015. – 274 с.

Додаткова

4. Грищенко І. М. Основи наукових досліджень : навч. посібник / І. М. Грищенко, О. М. Григоренко, В. А. Борисейко. – К. : КНТЕУ, 2001. – 186 с.
5. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. Л. Єрін. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 212 с.
6. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження : навч. посібник / О. В. Клименюк. – К. : Міленіум. – 234 с.
7. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підручник / Д. М. Стеченко. – К. : Знання, 2007. – 317 с.
8. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навч. посібник / А. С. Філіпенко. – Київ : Академвидав, 2005. – 208 с.
9. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнаренко. – Київ : Знання, 2006. – 307 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

10. Електронні каталоги інформаційних ресурсів. – Режим доступу : <http://www.analitik.ru>
11. Інформаційно-пошукова система. – Режим доступу : <http://inpos.com.ua>
12. Пошукові служби Інтернет. – Режим доступу : <http://www.kinder.mksat.net/pages/libfndix/inetfind.htm>
13. Державна служба статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
14. Посилання на курс на ПНС
<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8190>

Додатки

Додаток А

Приклад оформлення титульного аркуша курсової роботи

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ЛОГІСТИКИ ТА ІННОВАЦІЙ

КУРСОВА РОБОТА:

«Основи науково-аналітичних досліджень»

на тему «_____»

Виконав: студент 3 курсу бакалаврату
групи 6.03.073.XXX.XX.X

спеціальності 073 «Менеджмент»

освітньо-професійної програми «_____»

ПРИЗВИЩЕ Ім'я

Керівник: д.е.н., проф.(к.е.н., доц.) кафедри
менеджменту, логістики та інновацій
ХНЕУ ім. С. Кузнеца

ПРИЗВИЩЕ Ім'я керівника

Кількість балів

за шкалою ХНЕУ ім. С. Кузнеца _____

Члени комісії _____

ПРИЗВИЩЕ Ім'я

ПРИЗВИЩЕ Ім'я

Харків – 2024 рік

Приклад оформлення вступу

ВСТУП

Сучасний етап розвитку економіки України, а також особливості ринкової діяльності вітчизняних підприємств обумовлюють актуальність маркетингової складової у формуванні їхніх конкурентних переваг. Для реалізації ефективної маркетингової стратегії формування конкурентних переваг підприємству потрібен відповідний рівень розвитку управлінської системи, здатної забезпечити інтеграційні процеси всіх сфер його діяльності, спрямованих на задоволення потреб представників цільового ринку. Своєю чергою, досягнення взаємодії й узгодженості впроваджуваних заходів у кожній зі сфер діяльності має ґрунтуватися на системному управлінні. Як результат, управління маркетинговою діяльністю у внутрішніх процесах підприємства виступає координуючим початком, що формує й приводить у дію ресурси підприємства для досягнення його маркетингових та управлінських цілей.

Методологічні засади формування та маркетингового управління конкурентними перевагами знайшли своє відображення у працях багатьох відомих зарубіжних вчених-економістів: Ф. Котлера, Ж.-Ж. Ламбена, М. Портера, К. Макконелла, К. Штайльманна, Ю. Юданова, та ін. Проблеми формування конкурентних переваг та ключових факторів успіху як основи маркетингового управління стратегічним розвитком підприємства також висвітлені в працях відомих українських економістів: Л. Балабанової, А. Войчака, І. Должанського, Т. Загорної, О. Зозульова, Ю. Іванова, В. Кардаша, Н. Куденко, Т. Омельяненко, П. Орлова та ін. Методика використання збалансованої системи показників у його маркетинговій діяльності знайшла відображення в роботах М. Портера, К. Прахалада, Б. Трейсі, Ф. Вирсема, Н. Анді, А. Кріса, К. Майка, М. Кизима, А. А. Пилипенка, В. А. Зінченка, А. Пешка та ін.

Однак, незважаючи на це, слід зазначити недостатність теоретичного обґрунтування особливостей поєднання засобів маркетингового стратегічного аналізу та збалансованої системи показників як не лише загальнокорпоративної, а й маркетингової системи управління конкурентними перевагами підприємства, що на практиці

забезпечить їхню узгоджену взаємодію з метою посилення ринкових позицій вітчизняних промислових підприємств.

Актуальність зазначених проблем, їхня теоретична важливість, практична значущість для підвищення ефективності маркетингової діяльності промислових підприємств в умовах сучасного розвитку економіки обумовили вибір теми наукової роботи, постановку її мети і завдань, а також логіку дослідження.

Метою курсової роботи є узагальнення теоретичних положень, а також розроблення методичних рекомендацій щодо формування конкурентних переваг підприємств в умовах їхньої маркетингової діяльності.

Для досягнення поставленої мети курсової роботи було визначено такі завдання:

узагальнити теоретичні аспекти та еволюцію концепцій конкурентних переваг підприємства;

дослідити ключові методи ефективного позиціонування товарів підприємства;

узагальнити сучасну практику оцінювання конкурентоспроможності підприємств.

Об'єктом дослідження є процес формування конкурентних переваг підприємств у контексті маркетингової діяльності.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних положень і практичних інструментів маркетингового управління конкурентними перевагами підприємств легкої промисловості України.

Методичну основу дослідження склали праці провідних зарубіжних і вітчизняних науковців та фахівців із проблем економічної теорії, а також теорії менеджменту і маркетингу. Основні методи, які використовувалися в процесі вирішення поставлених завдань: теоретичного узагальнення, аналогії та абстрактно-логічний – у процесах узагальнення основних понять і категорій, що формують теоретичний базис дослідження.

Інформаційною базою дослідження стали вітчизняні та зарубіжні джерела наукової інформації (монографії, статті, збірники наукових праць, доповіді, тези, тематичні дослідження), матеріали Державної служби статистики України, періодичні видання та щорічники, звіти міжнародних організацій, асоціацій, експертні оцінки, а також результати власних досліджень автора, тематичні публікації в періодичній пресі, інформація мережі Internet.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в узагальненні теоретичних положень та розроблення методичних підходів щодо застосування маркетингу у формуванні конкурентних переваг підприємств легкої промисловості України.

Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить __ сторінок друкованого тексту. Курсова робота містить __ таблиці на __ сторінках, __ рисунків. Список використаних джерел налічує __ найменувань.

Тематика курсових робіт

1. Організація постачання матеріальних ресурсів на підприємстві.
2. Планування потреби в матеріальних ресурсах на підприємстві.
3. Управління закупівлями матеріальних ресурсів на підприємстві.
4. Управління виробничу потужністю підприємства.
5. Організація виробничого процесу на підприємстві на засадах логістики.
6. Управління процесом логістичного обслуговування споживачів.
7. Організація взаємодії споживачів з компанією в електронному середовищі за допомогою CRM-системи.
8. Оцінка якості логістичного обслуговування споживачів.
9. Стандартизація процесу логістичного обслуговування клієнтів.
10. Планування логістичних робіт і послуг на підприємстві на основі міжнародних стандартів.
11. Ефективність використання логістичної інфраструктури на підприємстві.
12. Планування завантаження логістичної інфраструктури підприємства.
13. Планування збутової діяльності підприємства.
14. Оптимізація каналів розподілу продукції.
15. Управління поставками готової продукції за умов незалежного попиту.
16. Управління поставками готової продукції за умов залежного попиту.
17. Управління збутовими запасами в процесі реалізації продукції.
18. Управління сезонними запасами матеріально-технічних ресурсів.
19. Організація логістичних процесів на основі принципу паралельного інженірингу.
20. Організація логістичних процесів віртуального підприємства.
21. Екологізація транспортного процесу підприємства.
22. Планування еколо-орієнтованого процесу розподілу готової продукції.

23. Планування/організація системи збору твердих побутових відходів.
24. Організація логістичних процесів підприємства з використанням «зелених» технологій.
25. Організація процесу поставок з мінімізацією шкідливого впливу на оточуюче середовище.
26. Контролювання процесів повернень нереалізованої продукції промислового підприємства.
27. Координація операцій складської обробки логістичного підприємства.
28. Нормування та мотивація праці складського персоналу.
29. Оптимізація складського обліку та документообігу.
30. Оптимізація управління складським господарством.
31. Організація складського процесу підприємства (вибір місця розташування, розрахунок площі, вибір техніки, оснащення, форма власності – інсорсинг/аутсорсинг...).
32. Організація інформаційно-аналітичного забезпечення ефективності використання запасів.
33. Організація процесу поставки тари та упаковки промислового підприємства.
34. Підвищення ефективності складської діяльності підприємства.
35. Управління складським господарством на логістичному підприємстві.
36. Сегментація ринку та вибір цільового сегмента для логістичного центру.
37. Управління ефективністю діяльності підрозділу логістичного центру.
38. Планування підвищення виробничої потужності підрозділу логістичного центру.
39. Підвищення ефективності операційної діяльності підрозділу логістичного центру.
40. Контролювання якості системи доставки вантажів.

Приклади оформлення списку використаних джерел

Приклади	Однотомні видання
Один автор	<p>Близнюк Т. П. Вплив циклічності розвитку економіки на інноваційну діяльність підприємства : монографія / Т. П. Близнюк – Харків : ФОП Александрова К. М., 2008. – 352 с.</p> <p>Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ: Алерта, 2012. – 216 с.</p> <p>Кузніченко С. О. Закон України "Про правовий режим надзвичайного стану" : наук.-практ. комент. / С. О. Кузніченко ; Одес. держ. ун-т внутр. справ. – Харків : Право, 2015. – 164 с.</p> <p>Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs: intelligence and America's quest for security / L. K. Johnson ; New York; London : New York University Press, 2000. – 326 р.</p>
два автори	<p>Ястремська О. М. Активізація інноваційної діяльності підприємств : монографія / О. М. Ястремська, Г. В. Демченко. – Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2018. – 232 с.</p> <p>Петришина М. О. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / М. О. Петришина, О. А. Петришин ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. будва та місц. самоврядування. Харків: Право, 2016. – 44 с. – (Серія "Наукові доповіді")</p>
три автори	<p>Ястремська О.М., Куліков О.П., Тутова А.С. Стимулювання діяльності менеджерів стратегічного рівня управління підприємствами : монографія. – Харків : ФОП Лібуркіна Л.М., 2023. – 324 с. Укр.мова</p> <p>Helfer M. E. The battered child / M. E. Helfer, R. S. Kempe, R. D.. Krugman ; 5th ed. Chicago, IL : University of Chicago Press, 1997. – 700 р.</p>
четири і більше авторів	<p>Управління життєдіяльністю підприємств промисловості : монографія / О. М. Ястремська, Г. В. Верещагіна, О. В. Авраменко та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Ястремської О. М., канд. екон. наук, доцента Верещагіної Г. В. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 432 с.</p> <p>Колективні політичні права і свободи людини та громадянства в Україні: проблеми теорії та практики : монографія / Є. І. Григоренко та ін. ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків: [б. в.], 2013. – 352 с.</p> <p>The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. – New York, NY : Columbia University Press, 2010. – 256 р.</p>
Автор(и) та редактор(и) /	<p>Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України : монографія / відп. ред. В. М. Геєць. Київ: УБС НБУ, 2008. – 369 с.</p>

упорядник(и)	Plath S. The unabridged journals / S. Plath; ed. K. V. Kukil. New York, NY : Anchor, 2000. – 680 р.
Автор(и) та перекладач (i)	Прахалад К. К. Майбутнє конкуренції / К.К. Прахалад, В. Рамасвамі [переклад з англ.] К.: Вид-во Олексія Капусти. 2005. – 241 с.
Без автора	Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення : колект. моногр. / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків: Юрайт, 2013. – 520 с. (Серія : "Наукові праці кафедри господарського права Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого" ; т. 1). Конституція України: наук.-практ. комент. / редкол. : В. Я. Тацій (голова) та ін. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2012. – 1128 с.
Розділ книги	Salun M. The perspectives for Latvian-Ukrainian economic cooperation / M. Salun, K. Zaslavska // Mechanisms of interaction between competitiveness and innovation in modern international economic relations: collective monograph: in 4 Vol. / edited by M. Bezpartochnyi; ISMA University. – Riga: «Landmark» SIA, 2017. - Vol. 3. – P. 101–109. Москаленко Н.О. Вклад HR-менеджменту в управлінні талантами / Н. О. Москаленко // Генеза менеджменту: системи, процеси, проекти: колективна монографія / под ред. Проф. В.Г. Алькеми – Київ : Університет «КРОК», 2023. – Розд. 1.4. – С. 41–72.
автореферати дисертацій	Максімова М. В. Формування системи фінансового контролінгу банківської діяльності. – На правах рукопису : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / М. В. Максімова. – Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Харків, 2014. - 20 с. Попов О. В. Організація маркетингової діяльності підприємств машинобудівного кластеру: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 "Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)" / О. В. Попов; Харківський національний економічний університет. – Х., 2014. – 20 с.
стаття з періодично го видання	Avramenko O. V. Foresight-technology in the system of logistics management of the enterprise / O. V. Avramenko // Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту. Серія «Економічні науки». – Херсон : ВД «Гельветика», 2019. – Вип. 33. – С.67–72. Коюда В. О. Теоретично-прикладні аспекти формування іміджу вищого навчального закладу / В. О. Коюда, М. І. Пасько // Проблеми економіки. – 2018. – № 3. – С. 113–121.

Зміст

Вступ.....	3
1. Загальні положення.....	5
2. Структура, зміст і обсяг курсової роботи.....	6
3. Правила оформлення курсової роботи.....	9
4. Система оцінювання успішності навчання.....	12
Рекомендована література.....	14
Основна.....	14
Додаткова.....	14
Інформаційні ресурси.....	14
Додатки.....	15

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ОСНОВИ НАУКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи**

**для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
освітньої програми «Логістика» першого (бакалаврського)
рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі **Мартиненко** Марина Вікторівна
Литовченко Ірина Володимирівна

Відповідальний за видання **О. М. Ястремська**

Редактор *В. О. Дмитрієва*
Коректор *Н. В. Завгородня*

План 2024 р. Поз. № 152 ЕВ. Обсяг 30 с.
Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп.
Науки, 9-А
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.